

ogsaa hans Standpunkt og hans Anskuelse Hellighedens Glands. Eysteins Helgennavn blev derfor i den følgende Tid Gjenstand for mange Forhandlinger og vistnok ogsaa for mange Intriger.¹⁾ Paa sin Side nærede Kongen et Ønske, som først længe efter skulde opfyldes, nemlig om at blive kronet. Hans uægte Fødsel (*defectus natalium*) var ham en Hindring, som alene pavelig Dispensation kunde borttrydde. Han havde derfor indledet Forhandlinger med Curien, og Erkebispens af Lund og en svensk Biskop havde fra denne faaet det Hverv at anstille de fornødne Undersøgelser, men da Haakon nødigt saa denne Sag lagt i den danske Erkebiskops Hænder, gik Gregor IX i 1229 ind paa at beskikke Thore og den bergenske Biskop i de nys omtalte Sted.²⁾

Den allerede nævnte urolige Islænding, Biskop Gudmund af Hole, der flere Gange gjestede Norge og opholdt sig der i aarevis, var ogsaa Thores Gjest, fik Gaver af ham og gjorde forskjellige Mirakler i Norge, men har dog vistnok været en temmelig besværlig Person. Han var i Nidaros til Thores Død og var siden Chorsbrødrenes Gjest.³⁾

Thore døde Paaskedag 7. April 1230.

¹⁾ L. Daae, Norges Helgener. 170 fgg.

²⁾ Dipl. Norv. I. No. 19.

³⁾ Biskupa Sögur II. 119, 124—125.

VIII. SIGURD.

1231—1252.

Thore II.s Eftermand blev Chorsbroderen Sigurd Eindridessøn. Han forekommer som Medlem af Domcapitlet i 1225 under Navnet *Sigurd tafsi*¹⁾ og et andet Sted med Tilnavnet *Sini*(?)²⁾ Hans Fader hed Eindride Peine³⁾ og havde i sin Tid kjæmpet blandt Birkebeinerne og faldt i Bergen 1198; han havde været Philippus Jarls Mærkesmand og var Søn af en ubekjendt Hallkell paa Lo. Eindride havde en Broder, Eystein, Raadsmand ved Erkesædet, der mødte 1223 ved Rigmødet i Bergen og maaske tillige har været Chorsbroder.⁴⁾ Denne Familieforbinding har maaske bragt hans Brodersøn Sigurd ind paa den geistlige Bane og skaffet ham Plads i Capitlet. Sigurd havde en forøvrigt ubekjendt Broder ved Navn Thrond, hvis Gravsten med en latinsk, hexametrisk Indskrift findes ved Domkirken.

Sigurd drog til Rom om Sommeren 1230 og indviedes der ifølge Annalerne 1231. Mellem de personlige Bekjendtskaber, han gjorde ved Curien, tør man maaske nævne den siden i vor Historie mærkelige Vilhelm af Sabina (Modena), der ifølge Kong Haakons Saga kjendte Sigurd før 1247 og neppe kan have truffet ham paa noget andet Sted

¹⁾ Dipl. Norv. I. No. 7.

²⁾ Fornm. S. IX. 418.

³⁾ Mærkelig nok forekommer en ny Eindride Peine i Tønsberg 1316 (D. N. II. No. 125). Han hører vel til samme Familie.

⁴⁾ Tænkeligt kunde være, at „Eystein Raadsmand“ var den samme Mand, som Chorsbroderen Eystein Sure, der i 1239 spillede en fremskudt Rolle under Skules Oprør. Denne Formodning skyldes Prof. O. Rygh.

end i Rom. Sigurds Romerreise og hans Pallium har forøvrigt uden Tvivl været kostbare, thi nogle Aar efter finder vi for første Gang omtalt den siden oftere forekommende Ydelse til Erkebiskoppen, der fik Navn af *subsidiium pallii* og skulde udredes af Kirkeprovindsens øvrige Biskopper. Disse og deres Domcapitler havde samtykt heri, og Pave Gregor IX bekræftede Vedtægten 1237.¹⁾

De første Aar af Sigurds Virksomhed faldt ind i den Tid, da det afgjørende Brud mellem Kong Haakon og hans Svigerfader Skule ideelig var at frygte og omsider virkelig indtraadte. Erkebiskoppen søgte stadig at bevare Freden, og man finder hans Bestræbelser i denne Retning omtalte i Kongesagaen ved Aarene 1234—1236. Om Høsten 1239 var Erkebiskoppen efter et Møde med Kongen i Bergen paa Søndmøre i Visitats. Udsigterne vare truende, og Sigurd satte en almindelig Grid for denne Vinter under Bansstraf for den, der brød den, men til ingen Nytte. Hertug Skule drog nemlig samtidig til Nidaros, og her naaede nu hans Stemplinger sit Høidepunkt. Mellem dem, der eggede ham til at antage Kongenavn, vare nogle af Chorsbrødrene. De „forelæste ham Lovbøgerne“ for at godtgjøre hans Ret til Broderen Inges Kongedømme, ligesaavel som til hans private Arv. Aabenbart har dette været de ved Magnus Erlingsøns Kroning fremkomne Lovbestemmelser, der vistnok udelukkede Haakon som uægte født fra Thronfølgen, men rigtignok ogsaa paabøde et Valg, der ikke var foregaaet og ikke søgtes eller kunde søges opnaaet. Da saa Ørething skulde holdes (6 November 1239) og St. Olafs Skrin forlangtes, var der Uenighed blandt Chorsbrødrene, om dette kunde tilstedes. Den fraværende Erkebiskop havde indsat Eystein Sure (sin Farbroder Raadsmanden Eystein?) til Capitlets Formand og til at svare for dette i de vanskeligste Sager. Han vilde iethvert Fald have denne Sag udsat til Erkebiskop Sigurds Hjemkomst, og truede dem med Ban, der bare Skrinet ud. Som bekjendt mødtes han med Trods, og Skule hyldedes som Konge. Ogsaa Abbeden paa Nidarholm, den urolige Bjørn, havde ivrig arbeidet for Skule.

Først nogen Tid efter fik Erkebiskoppen paa sin Hjemreise disse Tidender at vide. Han skrev strax til Kong Haakon og drog ind til sit Sæde. Da nu Kongen tidlig paa Aaret 1240 ilede til Nidaros og

¹⁾ Dipl. Norv. VI. No. 21.

lod sin ældste ægtefødte Søn give Kongenavn, bestræbte Erkebiskoppen og Prioren af Elgeseter, Lambe, sig ivrig for endnu at stifte Forlig mellem Haakon og Skule, hvilket Kongen bestemt afviste. Kongen ilede saa sydover, Skules Magt tilintetgjordes ved Oslo (24 April) og kort efter kom han selv som en elendig Flygtning tilbage til Nidaros. Katastrophen i Elgeseter Kloster og dettes Brand er bekjendt. Forgjeves havde Erkebiskoppen søgt at redde Hertugens Liv og at beskytte Elgeseter Kloster for Vold, og efter Skules Fald gjorde han Vanskeligheder ved at give Birkebeinerne Absolution for deres Færd, og under hvilke Betingelser og Omstændigheder denne Sag endelig er ordnet er uvist.¹⁾ I næste Capitel vil man dog finde omtalt et Pavebrev, som synes at angaa den endelige Afløsning af de i Sagen indviklede Personer. Erkebiskoppen var forøvrigt i dette samme Aar, 1240, af Paven anmodet om med de øvrige Biskopper at møde i Rom²⁾, men under Omstændigheder, som disse, har det naturligvis været umuligt at efterkomme en saadan Kaldelse.

Imidlertid havde vigtige Begivenheder fundet Sted i Kirkeprovindsen og Erkestiftet. Hertug Skule havde i sine sidste Aar stiftet et Nonnekloster, der blev den sidste Stiftelse af den Art i Erkestiftet. Til hvilken Orden det hørte, er ubekjendt, men det blev anlagt paa hans egen Ættegaard, det berømte Rein. Han lod her opføre en prægtig Klosterkirke af Steen, og i 1238 finde vi hans Søster Sigrid som Stiftelsens Abbedisse. Ogsaa hans ældste Datter, Dronning Margrete, endte her sine Dage. At hans yngste Datter, Rangrid, skulde have efterfulgt sin Fæster som Abbedisse, er ikke rigtigt.³⁾

Sigurd synes at have været en nidkjær Erkebiskop. I 1232 stevnede han samtlige norske Biskopper til et Møde i Bergen det følgende Aar, uden at vi dog kjender dettes Forhandlinger. I 1237 har Sigurd gjort en Henvendelse til Paven angaaende adskillige vigtige Sager. Navnlig maa han have søgt at foretage, om man saa tør sige, en Oprydning mellem Episkopatet i de ham underlagte Stifter paa Øerne; thi ikke

¹⁾ Sammenlign min Afhandling om Reins-Ætten i Norsk hist. Tidsskr. 3 R. IV.

²⁾ Dipl. Norv. I No. 22.

³⁾ See herom min Afhandling om Munaan Biskopssøn og Rangrid Skulesdatter i N. hist. Tidsskrift 3 R. III.

mindre end tre Biskopper sees paa den Tid gennem Pavebreve at være opfordrede til at nedlægge sine Værdigheder.

Den ene af disse Biskopper var Magnus af Skaalholt, der led af en uhelbredelig Sygdom og selv havde tilbudt at resignere. Paven bifaldt dette og paabød kun, at der skulde sørges for hans sømmelige Underholdning.¹⁾ Den anden var den plagsomme og fanatiske, i Norge ofte optrædende Gudmund af Hole. Han, mellem hvis Skrøbeligheder det var, at han havde ladet en Degn oplæse Vielsesordene ved sine Ordinationer, hvilket ingen anden end Ordinator selv turde gøre, skulde suspenderes, og hvis han var uvillig til at aftræde, faa en duelig Coadjutor.²⁾ Gudmund døde dog samme Aar og blev som bekjendt anset for en Helgen. Sigurd lod derpaa Kirkeforholdene paa Island undersøge ved udsendte Visitatorer, og fra nu af blive Biskopperne paa Island stadig valgte af Erkebiskoppen i Forbindelse med hans Capitel, da Bispestolene paa Øen selv ingen Capitler havde. Herefter vil man derfor oftere finde Nordmænd som Biskopper paa Island. Gudmunds Efterfølger blev saaledes en af Elgeseters Augustinere, Botolf. „Han var“ (siges der om ham i en af Formandens Sagaer) „en god og enfoldig Mand og ingen stor Klerk. I det Brev, som han skrev til Erkebiskoppen efter at være kommen til Island, fortalte han, at Folket i Nordfjordingen ikke viste ham megen Ære, og at de sagde, at det hverken paa hans Hoved eller Hænder var at see, at han var en biskoppelig Mand, og at han havde faaet et fattigt Udstyr. Erkebispens svarede tilbage, at det vistnok var hans Pligt at indvie Biskopper i Nidaros Kirkes Provinds, men ikke at give dem Guldring og Biskops-hue.“ Efter 8 Aars Forløb døde denne Botolf under et Besøg ved Erkesædet og blev begravet ved sit gamle Hjem Elgeseter.³⁾ Ogsaa Biskop Magnus's Eftermand i Skaalholt var blevet en norsk Mand Sigurd († 1268).

Den tredie af de svage Biskopper var Jofreyr af Orknø, der i mange Aar havde været syg og sengeliggende. Han fik det samme Paalæg som Gudmund af Hole.⁴⁾

1) Dipl. Norv. VII No. 13.

2) Sammesteds I No. 17—18.

3) Biskupa Sögur II. 186—187.

4) Dipl. Norv. VII. No. 13.

Af andre Sager, som Sigurd ved samme Leilighed bragte frem for Curien, angik den ene Præsternes vedblivende Giftermaal, hvorfor de selv søgte en Støtte ved at paaberaabe sig den Tradition, at Cardinal Nicolaus i 1152 havde tilladt dem at gifte sig. Selvfølgelig blev Coelibatet strengelig indskjærpet, men vistnok uden at Paabudet derom endnu almindelig blev efterlevet.¹⁾

I Nidaros Domkirkes Historie indtager Sigurd en fremtrædende Plads, thi under ham begyndte (1248) en ny Periode i dens Bygning. Den vestre Fløi, som nu er en Ruin, fuldførtes i denne og den nærmest følgende Tid. Til Byggearbeidets Fremme fik Kong Haakon i det Søndenfjeldske indført en ny kirkelig Afgift (*skot*), hvorefter to Trediedele gik til Nidaros Kirke og den ene Trediedel til St. Halvards i Oslo.²⁾ Nogle Aar tidligere havde Kirken faaet en dengang meget dyrebar ny Helligdom, idet i 1234 (næste Dag før den første Olafsmesse) ifølge Annalernes Vidnesbyrd noget af det hellige Kors kom til Nidaros.

Ligeoverfor Kong Haakon viste Erkebiskop Sigurd sig loyal, men de hierarchiske Tanker og Bestræbelser holdt sig naturligvis fremdeles hos ham og den høie Geistlighed overhoved, og man har aabenbart altid spejdet efter Leiligheder til kraftig at gjenoptage og fremme dem. Videst i sin Opposition mod Kongemagten gik vistnok Biskop Paal af Hamar (1232—1251), der i sit ensidige Rethaveri gjorde Paastand paa Helgeøen i Mjøsen for sin Stol, fordi den skulde være skjænket til denne af den vitterlige Bedrager, Baglerkongen „Inge“. Han reiste i den Anledning til Rom, udvirkede Pavebreve og satte tilsidst igjennem, om ikke at komme i Besiddelse af Helgeøen, saa dog at faa Vederlag derfor. Kongen havde fremdeles et stærkt Ønske om at blive kronet for derved at udlette sin uægte Fødsels Plet. Han fastholdt ivrig dette Ønske, selv efterat hans Rival Skule var død, og Thronprætendenter herefter vistnok vare utænelige. Dette medførte en større Villighed, end maaske under andre Omstændigheder var bleven viist, til Indrømmelser og Compromisser med Geistligheden, ja man seer endog, at Haakon i 1241 gik med paa at andrage om Eysteins Canonisation, der dog ligesaa lidt nu som før eller siden blev sat igjennem.³⁾

1) Dipl. Norv. I. No. 19.

2) Norges gl. Love I. 459. Se ogsaa A. C. Bang, Den norske Kirkes Hist. under Catholicismen 119—120.

3) Dipl. Norv. I. No. 23.

Vigtigere var imidlertid den kirkelige Lovgivning, som nu fandt Sted under gjensidige Indrømmelser fra Kongens og Erkebiskoppens Side. En ny Christenret for Frostathingslagen, der tillige blev normal for hele Landet, kom i Stand med de bedste Mænds Raad og Samtykke. Affattelsestiden tør sættes til omkring 1244. For en stor Deel maa vistnok Eysteins *Gullfjød*r have været benyttet som Grundlag, og den canoniske Ret er i vid Udstrækning trængt ind. Særegen kirkelig Jurisdiction anerkjendes dog ikke. Peterspengene faa derimod lovlig Sanction, efter længe factisk at have været paabudte og ydede.¹⁾ Kongens Indflydelse paa Bispevalgene forbigaaes forsigtigt. Præsteskabets Immunitet fastholdes, ja endog Præstekonernes, hvilket er mærkeligt, naar man erindrer Sigurds ovenomtalte Iver for Coelibatet. Biskoppen har at indsætte Præster, dog med Indrømmelser til Menighederne; flere Paver have dog indrømmet Kong Haakon Ret til selv at ansætte Præster ved nye af ham stiftede Kirker, medens de gamle Patronatsrettigheder ganske maa være opgivne. Særlige for Erkestiftet vare nogle Bestemmelser om den Skyds og Underhold, Erkebiskoppen havde at fordre af Bønderne paa sine vanlige Visitatser. Men en Hovedsag er det, at denne Lov er kommen i Stand ikke i Erkebispens Navn, saaledes som Eystein havde villet, men i Kongens, hvorved dennes gamle Ret med Hensyn til Kirken er hævdet. Har nu virkelig Vilhelm af Sabina, som det hedder, ved sit norske Besøg fundet den norske Kirke i Besiddelse af fri Jurisdiction i aandelige Sager, maa dette altsaa forstaaes med stor Indskrænkning.

Kong Haakons Kroningshistorie maa her forudsættes bekjendt.²⁾

¹⁾ Jeg gjør her opmærksom paa Dipl. Norv. VIII. No. 3, en 1192 optagen Fortegnelse over norske Bispedømmer, hvorfra svares Afgift til Pavestolen, forfattet af en Cencius. (Om denne Mand see Hurter Gesch. Pabst Innocentz III, III. 121 flg. Notitsen findes ogsaa hos Muratori, Scr. V. og i Spittlers Sämtl. Werke IX. 137. Cencius er vel at adskille fra Cenc. Savelli, den senere Honorius III.) At her ikke er Tale om Bispestoles Afgifter, men om Menigmands, er klart af Udtrykket „in archiepiscopatu, in episcopatu.“ &c.

²⁾ Som man veed, fortæller Matthæus Paris. (Chron. maj. ed. Luard IV. 651. V. 222) at Haakon har betalt ikke mindre end 45,000 Mark Sølv til Paven for sin Kroning, nemlig først 30,000 gennem Abbed Laurentius af Hovedøen og siden 15,000 til Cardinal Vilhelm. Allerede Munch har studset ved den efter Tidens og særlig Norges Vilkaar uhyre Sum, men dog ikke vovet at forkaste Beretningen. Jeg maa dog ansee det urimeligt, for ei at sige umuligt, at Norges Konge har kunnet — foruden alle øvrige Udgifter ved Kroningen — opdrive saa store Beløb. Jeg hen-

Under Forhandlingen derom holdtes et Bispemøde i Bergen, hvor Kongen just var tilstede. Erkebispens og hans Suffraganer forlangte, at Haakon skulde sværge samme Kroningsed, som i sin Tid Magnus Erlingssøn. Men Haakon afviste dette bestemt og erklærede heller aldrig at ville have Kronen paa sit Hoved, end at købe den ved de Opofrelser, som den til Kronen ganske uberettigede Magnus havde fundet sig i.

Efter at alle Vanskeligheder vare udjevnede, sendte Paven Cardinal Vilhelm til Norge for at krone Haakon. Denne Mand var ikke uden tidligere Kjendskab til nordiske Forholde, thi han havde i sin Tid virket i Østersølandene, ja i 1238 endog besøgt Danmark.¹⁾ Han kom over England, og Matthæus Paris, Pavernes og de romerske Curialisters svorne Uven, undlader ikke at tale om hans Udpresninger der. I Bergensamledes alle Norges geistlige og verdslige Høvdinger og de fleste udenbys Chorsbrødre. Endnu omtales ogsaa Erkedegne, men tillige Provster. Erkebiskoppen kom sidst af Biskopperne, og Kongen forstod, at Cardinalen var Gjenstand for hemmelige Paavirkninger fra hans Side. Snart kom dette frem derved, at Cardinalen gjentog Biskoppens tidligere omtalte Forlangende om, at Magnus Erlingssøns Kroningsed skulde fornyes. Men da Haakon fremdeles viiste Fasthed, faldt det Hele bort. Kroningen fandt da Sted paa St. Olafs Dag, 29 Juli 1247.

Forhandlingerne efter Kroningen, der omtales i Sagaen, ere af Interesse. Et Forsøg fra Bispens Side paa gennem Cardinalen at bevæge Kongen til at afstaa dem en Del af sin Leding, blev af denne selv afvist. Men Bønderne klagede for Vilhelm over, at Biskopperne tilvendte sig selv Kirkernes Tiender, hvilket blev forbudt. Det menige Præsteskab førte ogsaa Klage over Bispens Overgreb, navnlig at de forlangte Godtgjørelse for Visitatser uden at foretage dem. Ogsaa dette blev forbudt, men, som det synes, i saa ubestemt Udtryk, at Forbudet neppe har hjulpet meget.

viser til, at Haakons Sønnen omtrent 40 Aar senere kun med yderste Vanskelighed opdrev 6000 Mark til Hansestæderne (Hartung, Norvegen u. die deutschen Seestädte, Berlin 1878, 79—100), ligesom jeg fremhæver, at man af Matth. Paris selv erfarer, at endog den engelske Konge Henrik III.s hele Aarsindtægt ikke ansloges saa høit som til 60,000 Mark (Chron. maj. IV. 419.)

¹⁾ Scr. Rer. Pruss. II. (Lpg. 1863) 127. Man vil her i „Die Regesten Wilhelms v. Modena“, (S. 116—134) finde et udmærket diplomatisk Materiale til denne Cardinals mærkelige Historie.

Aaret efter Kroningen fik Norge en mærkelig Gjest i den ovennævnte af Eftertiden saa høit skattede historiske Forfatter Matthæus Parisiensis, Munk i St. Albans i England, en Mand, hvis Optegnelser, skjønt de vist ikke altid ere strengt upartiske, høre til de mest henrivende Samtidbilleder, Middelalderen har at fremvise. Han kom for at bringe Nidarholms Kloster paa Fode igjen. Dette var geraadet i det dybeste Forfald; „Munkene vare kun Munke af Dragt og aldeles uvidende i den hellige Benedicts Regel.“ Man udbad sig af Paven Matthæus til Reformator, og han var i Norge 1248 og udførte Hvervet. Han maa altsaa nødvendigvis have været i Nidaros og i Berøring med Erkebiskoppen, men desværre udtaler han sig ikke nærmere derom. Derimod har han meddelt andre høist interessante Oplysninger om Kong Haakon og forskjellige Forhold i Norge.¹⁾

I sine sidste Aar har Sigurd ført forskjellige Forhandlinger med Curien om Bekræftelse af gamle Privilegier o. s. v., ligesom Eysteins Canonisation fremdeles var et Ønske hos Hierarchiet. Mærkeligt er et Pavebrev af 1250, der viser, at allerede nu forskjellige Lykkesøgere have vidst at indtrænge sig i norske geistlige Embeder, særlig i Erkestiftet, ved at tilsnige sig pavelige Befordringsbreve. Sigurd klager herover, og Pave Innocents IV gav ham selv Medhold i en Skrivelse herom til Biskop Arne i Bergen.²⁾

Efter Skules Fald var Knut Jarl (1243) bleven forlenet med Thrøndelagen og holdt Hird i Nidaros, som derhos endnu ikke sjelden besøgtes af selve Kongen og hans Hof. Knut († 1261) er imidlertid den sidste verdslige Fyrste, der stadig har resideret i Nidaros. Han var en dannet Mand, men henfaldt til Drik og svækkedes derved.

Sigurd døde 6 Marts 1252, netop i Hundredaaret efter Erkestolens Oprettelse.

1) Matth. Par. Chronica majora ed. Luard. V. passim.

2) Dipl. Norv. III. No. 2.

IX.

SØRLE. (Serlo).

1253—1254.

Efter Sigurds Død optræder samme Aar en Mand ved Navn Sørle som Archielectus eller udvalgt Erkebiskop. Han kaldes i Haakons Saga Chorsbroder i Hamar, i et Pavebrev¹⁾ derimod Erkeprest i Oslo. Det sidste maa ubetinget ansees for paalideligt, men maaske har allerede da en Mand kunnet forene to saadanne Beneficier, hvad der senere blev almindeligt. Om hans Herkomst vides aldeles Intet. Navnet forekommer sjelden eller aldrig i Norge, men vel paa Island og de britiske Øer.²⁾ Jeg er ikke tilbøielig til at formode, at Sørle tør have hørt hjemme i Skotland eller paa Øerne. Endnu kunde som bekjendt Fremmede naa de høieste geistlige Stillinger i Norge.

Sørle var som udvalgt Erkebiskop tilstede i Nidaros 1252, da han ved et (udateret) Brev grundede en ny Stiftelse for sit Capitel, nemlig Chorsbrødrenes fælles Bordhold. Hertil skjænkede han foruden Grund til en Bygning ogsaa Bispetienden af fire Kirker.³⁾ Vi skulle senere vende tilbage til denne Sag, men foreløbig kan det bemærkes, at der er noget Paafaldende i, at han allerede, før han er bleven virkelig Erkebiskop, skynder sig med at give Chorsbrødrene, sine Vælgere, denne Gave. Det seer næsten ud, som om Brødrene have forlangt Indrømmelser af ham, forinden de valgte ham, Noget, der vist-

1) Dipl. Norv. VI. No. 24.

2) I Begyndelsen af det trettende Aarh. var der saaledes en Munk af dette Navn i Newbottle Kloster i Skotland. (Munch, d. N. F. H. III. 752.)

3) Dipl. Norv. II. No. 9.